

STANDARD UNECE DDP-04

za trženje in nadzor nad tržno
kakovostjo

LEŠNIKOVIH JEDRC

IZDAJA 2010

ZDRUŽENI NARODI
New York in Ženeva, 2010

OPOMBA

Delovna skupina za standarde kakovosti v kmetijstvu

Standardi tržne kakovosti, ki jih je pripravila Delovna skupina za standarde kakovosti v kmetijstvu pri Ekonomski komisiji Združenih narodov za Evropo (UNECE), pomagajo spodbujati mednarodno trgovino, pospeševati visokokakovostno proizvodnjo, izboljševati donosnost in ščititi koristi potrošnikov. Standarde UNECE uporabljajo vlade, proizvajalci, trgovci, uvozniki in izvozniki ter druge mednarodne organizacije. Zajemajo številne kmetijske proizvode, vključno s svežim sadjem in zelenjavo, suhimi in posušenimi proizvodi, semenskim krompirjem, mesom, rezanim cvetjem, jajci in jajčnimi izdelki.

Pri dejavnostih delovne skupine lahko enakopravno sodelujejo vse članice Združenih narodov. Prosimo, da za več informacij o standardih v kmetijstvu obiščete našo spletno stran <www.unece.org/trade/agr>.

Novi standard za lešnikova jedrca temelji na dokumentu ECE/TRADE/C/WP.7/2010/11, ki ga je na svoji 66. seji revidirala in sprejela delovna skupina.

Uporabljene oznake in predstavitev gradiva v tej publikaciji ne izražajo kakršnega koli mnenja sekretariata Združenih narodov o pravnem statusu katere koli države, ozemlja, mesta ali območja ali njegovih organov ali o razmejitvi njegovih meja. Navedba imen podjetij ali trgovskih proizvodov ne pomeni, da so jih Združeni narodi potrdili.

Vse gradivo se sme brezplačno navajati ali znova tiskati, vendar je treba navesti vir.

Kakršne koli pripombe ali poizvedbe nam, prosimo, pošljite na naslov:

Enota za kmetijske
standarde, Oddelek za
trgovino in les
United Nations Economic Commission for Europe
(Ekonomska Komisija združenih narodov za
Evropo), Palais des Nations, CH-1211 Geneva 10,
Switzerland. Elektronski naslov:
agristandards@unece.org

STANDARD UNECE DDP-04 za trženje in nadzor nad tržno kakovostjo lešnikovih jedrc

I. Opredelitev proizvoda

Ta standard se uporablja za cela lešnikova jedrca sort, vzgojenih iz *Corylus avellana* L. in *Corylus maxima* Mill. ter njihovih hibridov, namenjena za neposredno porabo.

Ta standard se ne uporablja za lešnikova jedrca za industrijsko predelavo ali uporabo v živilski industriji.

II. Določbe o kakovosti

Namen tega standarda je opredeliti zahteve glede kakovosti za lešnikova jedrca v fazi izvoznega nadzora po pripravi in pakiranju.

Če se uporablja v fazah, ki sledijo izvozu, je imetnik odgovoren za spoštovanje zahtev standarda. Če imetnik/prodajalec proizvodov ne izpolnjuje zahtev tega standarda, ne sme razstavljati takih proizvodov ali jih ponuditi v prodajo ali dostaviti ali tržiti na kakršen koli drug način.

A. Minimalne zahteve¹

Ob upoštevanju posebnih določb za vsak razred in dovoljenih odstopanj morajo lešnikova jedrca v vseh razredih imeti te lastnosti:

Jedrca morajo biti:

- nespremenjena; vendar odsotnost dela povrhnjice ali odrgnine/oguljenine in praske, ki so v premeru manjše kot 3 mm in niso globlje kot 1,5 mm, ne veljajo za pomanjkljivosti;
- zdrava; proizvodi, ki gnijejo ali se kvarijo, tako da niso primerni za prehrano ljudi, so izključeni;
- čista; skoraj brez vsake vidne tuje snovi;
- dovolj razvita in zrela; brez zgrbančenih ali izsušenih jedrc, ki so izjemno ploska ali zgubana, ali s posušenimi, izsušenimi ali žilavimi deli, ki prizadenejo več kot 50 odstotkov jedrca;
- brez pomanjkljivosti, razbarvanih območij ali razširjenih madežev, ki so izrazito drugačni kot preostalo jedrce in prizadenejo več kot 25 odstotkov njegove površine; prisotnost lešnikovih jedrc z rjavim ali temno rjavim središčem, ki ga običajno spremlja majhna ločitev kalčka, kar pa ne vpliva na okus ali vonj, ne velja za pomanjkljivost;²
- brez živih škodljivcev v kateri koli fazi razvoja;
- brez poškodb zaradi škodljivcev, vključno brez prisotnosti mrtvih insektov in/ali pršic, njihov ostankov ali izločkov. Vendar pa je poškodba, ki jo povzroči stenica, dovoljena pod pogojem, da je na jedrcu samo eno mesto, ki ne presega 3 mm v premeru in 3 mm v globino;
- brez plesnivih prevlek, vidnih s prostim očesom;

¹ Opredelitve izrazov in pomanjkljivosti so navedene v prilogi III k dokumentu Standardna postavitev – priporočeni izrazi in opredelitve pomanjkljivosti za standarde suhih (neoluščeni oreščki in jedrca oreščkov) in sušenih proizvodov < <http://www.unece.org/trade/agr/standard/drv/StandardLavout/StandardLavoutDDPe.pdf> >.

² Ta zahteva ne velja za notranje ali zunanje pomanjkljivosti, ki so sprememba vonja ali okusa lešnikov, vedno pod pogojem, da ostanejo lešniki primerni za zaužitje.

- brez žarkosti;
- brez neobičajne zunanje vlage;
- brez kakršnega koli tujega vonja in/ali okusa.

Stanje lešnikovih jedrc mora biti tako, da lahko:

- prenesejo prevoz in ravnanje z njimi;
- prispejo v namembni kraj v zadovoljivem stanju.

B. Vsebnost vlage³

Lešnikova jedrca imajo vsebnost vlage, ki ne presega 6,0 odstotkov.

C. Uvrstitev

V skladu s pomanjkljivostmi, dovoljenimi v poglavju IV Določbe glede odstopanj, so lešnikova jedrca uvrščena v te razrede: razred ekstra, I. razred, II. razred.

Dovoljene pomanjkljivosti ne smejo vplivati na splošni videz proizvoda, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja.

III. Določbe o razvrščanju po velikosti

Razvrščanje po velikosti ali kalibriranje je obvezno za razred ekstra in I. razred.

Velikost se določi z največjim premerom ekvatorialnega dela jedrca.

Najmanjša velikost lešnikovih jedrc razreda ekstra in I. razreda je 9 mm, razen lešnikovih jedrc vrste piccolo ali vrst enakovrednega poimenovanja, pri katerih je dovoljen premer od 6 do 9 mm.

Izenačenost po velikosti je izražena:

- z obsegom velikosti, določenim z razliko med največjo in najmanjšo velikostjo, ki ne presega 3 mm, ali
- kalibriranjem, tj. najmanjšo ali največjo velikostjo premera.

IV. Določbe glede odstopanj

Za vsako partijo proizvodov, ki ne izpolnjujejo minimalnih zahtev za navedeni razred, so dovoljena odstopanja od zahtev glede kakovosti in velikosti.

³ Vsebnost vlage se določi po eni od metod, navedenih v prilogi I k dokumentu Standardna postavitvev – določitev vsebnosti vlage za suhi proizvod
<<http://www.unece.org/trade/agr/standard/drv/StandardLavout/StandardLavoutDDP e.pdf>>. V primeru spora se uporabi laboratorijska referenčna metoda.

A. Dovoljena odstopanja glede kakovosti

Dovoljene pomanjkljivosti	Dovoljena odstopanja Odstotek pomanjkljivih lešnikovih jedrc po številu ali teži (glede na skupno težo lešnikovih jedrc)		
	Ekstra	I. razred	II. razred
a) Dovoljena odstopanja za lešnikova jedrca ne izpolnjujejo minimalnih zahtev	5	14	18
od katerih ni več kot nezadostno razvitih ali zgrbančenih ali izsušenih jedrc	2	4	8
plesnivih žarkih ali poškodovanih zaradi škodljivcev, gnitja poslabšanja	0,5	1,5	2,5
od katerih žarkih ni več kot poškodovanih jedrc in koščkov, ki ne gredo skozi 5-mm okroglo mrežasto sito	2	4	6
koščkov, ki gredo skozi 5-mm okroglo mrežasto sito	1	2	3
Živi škodljivci	3	8	10
b) Dovoljena odstopanja glede velikosti ^a za proizvode, ki ne ustrezajo navedeni velikosti, če so razvrščeni po velikosti	0,5	1	2
za okrogle	0	0	0
za koničaste in podolgovate, če so razvrščeni po velikosti z 1-mm intervalom	10	10	10
za okrogle	15	15	15
za koničaste in podolgovate	15	15	15
c) Dovoljena odstopanja glede drugih pomanjkljivosti	20	20	20
Tuja snov, posamične luščine, koščki luščin, koščki ovojnice, prah (na težo)	0,25	0,25	0,25
Dvojna jedrca	2	5	8
Lešnikova jedrca sort ali tržnih tipov, ki so drugi kot navedeni	10	10	10

^a Prisotnost lešnikov, ki so za 0,2 mm manjši ali večji od določene velikosti, ne velja za pomanjkljivost.

V. Določbe o predstavitvi**A. Izenačenost**

Vsebina vsake enote pakiranja mora biti izenačena in mora vsebovati samo lešnikova jedrca istega porekla, enake kakovosti, velikosti (pri razvrščanju po velikosti), istega leta pridelave in iste sorte ali istega tržnega tipa (če je naveden).

Vidni del vsebine enote pakiranja mora biti reprezentativen za celotno vsebino.

B. Embalaža

Lešnikova jedrca morajo biti pakirana tako, da so ustrezno zaščiteni.

Notranji material enote pakiranja mora biti čist in take kakovosti, da preprečuje poškodbe lešnikovih jedrc od zunaj ali znotraj. Dovoljena je uporaba materialov, zlasti papirja in žigov, ki navajajo trgovske specifikacije, če se pri tiskanju in lepljenju uporabljajo nestrupena črnila ali lepila.

Enote pakiranja ne smejo vsebovati nobene tuje snovi v skladu s tabelo dovoljenih odstopanj v poglavju IV Določbe glede odstopanj.

C. Predstavitev

Lešnikova jedrca morajo biti predstavljena v vrečkah ali trdnih posodah. Vse prodajne enote pakiranja znotraj vsakega paketa morajo imeti enako težo in vsebovati lešnikova jedrca istega razreda, vrste ali tržnega tipa.

VI. Določbe o označevanju

Na vsaki enoti pakiranja⁴ morajo biti na isti strani natisnjeni ti čitljivi in neizbrisljivi podatki, ki so vidni navzven:

A. Identifikacija

Pakirnica in/ali odpravnik/pošiljatelj:

ime in dejanski naslov (npr. ulica/mesto/regija/poštna številka in država, če se razlikuje od države porekla) ali kodna oznaka, ki jo je uradno priznal državni organ.⁵

B. Vrsta proizvoda

- »Lešnikova jedrca«
- Ime sorte in/ali tržni tip za razred ekstra in I. razred.
- Vrsta piccolo ali ustrezno poimenovanje, kjer je to primerno.

C. Poreklo proizvoda

- Država porekla in neobvezno območje pridelave ali nacionalno, regionalno ali lokalno krajevno ime.

D. Prodajne označbe

- Razred
- Velikost (pri razvrščanju po velikosti), izražena z:
 - najmanjšim in največjim premerom, ali
 - najmanjšim premerom, ki mu sledi besedilo »in več« ali »in +«,
 - največjim premerom, ki mu sledi besedilo »in manj« ali »in –«.
- Ime velikosti (neobvezno)
- Leto pridelave (neobvezno) v skladu z zakonodajo države uvoznice in izvoznice
- »Uporabno najmanj do«, ki mu sledi datum (neobvezno).

⁴ Za enote pakiranja proizvoda, predpakiranega za neposredno prodajo potrošniku, te določbe glede označevanja ne veljajo, morajo pa enote pakiranja proizvoda ustrezati nacionalnim zahtevam. Vendar pa morajo biti omenjene označbe vedno navedene na transportni embalaži, ki vsebuje take enote pakiranja.

⁵ Notranje zakonodaje številnih držav zahtevajo izrecno navedbo imena in naslova. Kadar je uporabljena kodna oznaka, je treba poleg nje navesti »pakirnica in/ali odpravnik« (ali ustrezne okrajšave), pred njo pa (črkovno) kodo države/ozemlja po ISO 3166, ki je priznala kodno oznako, če se razlikuje od države porekla.

E. Uradni kontrolni znak (neobvezno)

Ta standard je bil najprej sprejet kot Standard UNECE za oluščene lešnike leta 1970. Zadnjič revidirano leta 2010.